Julemusisk undersøgelse af lede ved elektiv kirurgi

Thomas Richard Johansen Forshaw & Christopher Rue Molbech

ORIGINALARTIKEL

Øjenafdelingen, Sjællands Universitetshospital, Roskilde

Ugeskr Læger 2017;179:V69591

Målet med studiet var at undersøge perioperative musikpræferencer blandt patienter og personale på en øjenafdeling samt effekten af musik på nervøsitet og arbejde.

Musikken er omkring os. Den er der, når du handler, kører i elevator eller hygger derhjemme. Den får os til at sænke paraderne. Musikkens indflydelse på nervøsitet og præstationer er velbeskrevet i de seneste år [1]. Musikken bedrer kirurgiske præstationer hos personalet [2] samt sænker nervøsitet og lindrer smerte hos patienterne [3, 4]. *Bob Marley: »One thing about music, when it hits you, you feel no pain«* (Trenchtown Rock – Bob Marley and The Wailers).

En kendt kilde til velvære og positive følelser er julehygge [5]. En rimelig antagelse kunne derfor være, at julemusik kunne være særlig god i en perioperativ situation. Formålet med vores studium var derfor at undersøge musikkens, og særlig julemusikkens, indflydelse på stemningen.

METODER

Julemusisk undersøgelse af lede ved elektiv kirurgi (JULE)-studiet blev lavet som en spørgeskemaundersøgelse, hvorfor den ikke krævede godkendelse af en videnskabsetisk komité. Spørgeskemaerne blev valideret ved en pilot. Det var forskelligt for personale og patienter, dog med gennemgående spørgsmål. Spørgeskemaerne indeholdt spørgsmål om: alder, stilling, diagnose, præoperativ nervøsitet, effekten af musik på nervøsitet, effekten af musik på præstation, indgrebets alvor, præference for musik, præference for udvalgte genrer (klassisk, jazz/blues, pop, hiphop/rap, elektronisk/techno, *golden oldies*, dansktop, rock), om man tidligere havde fået foretaget indgreb, om man da var vågen, om der blev spillet musik, om der skal være musik hhv. i venteværelse og på operationsstuen, hvor højt og hvor hurtigt, hvis smag der bør afgøre genrer, om man kunne lide julemusik i december, om man kunne lide julemusik på operationsstuen og ens præference for Nickelback (et canadisk post-grunge band). Spørgsmål blev vist på en visuel analog skala fra et til ti. Enkelte spørgsmål kunne besvares med »ja«, »nej« eller »ved ikke« eller blev vist som rubrik. JULE-studiet løb over tre uger på Øjenafdelingen, Sjællands Universitetshospital, Roskilde. Der blev udleveret spørgeskemaer til patienter og pårørende i operationsventeværelset. Hvis patienterne ikke kunne se spørgeskemaet, måtte en pårørende hjælpe. Da 30 patienter og pårørende tilsammen var nået, blev undersøgelsen indstillet. Personalet blev spurgt i pauser, og pga. ferieperiode trak denne inklusion ud, hvorfor den samlede dataindsamling strakte sig over tre uger.

RESULTATER

Der deltog 30 personer fra venteværelset og 20 fra personalet. Vi post hoc-ekskluderede en enkelt patient, hvor kommentaren efter et ufuldstændigt udfyldt spørgeskema lød: »Egon er forvirret« (sic).

Venteværelsespersonerne havde en gennemsnitsalder på 65 år, og personalet havde en gennemsnitsalder på 39 år. Af **Tabel 1** ses gennemsnitsværdier for musiksmag fordelt over genrer. Julemusik var den foretrukne type af musik fordelt på alle genrer. Patienterne troede på, at musikken kunne nedsætte nervøsitet (score = 6,4). Personalet mente, at musikken bedrede kommunikationen (score = 6,3). Personalet hørte næsten altid

FIGUR 1

	Julemusik	Klassisk	Jazz/blues	Pop	Rock	Dansktop	Golden oldies	Nickelback[b]
Venteværelse[a] (n = 29)	6,2	4,9	4,1	5,2	5,0	5,9	6,1	1,8
Personale (n = 20)	7,4	6,4	4,1	7,0	4,3	3,6	6,2	2,4

a) Blanding af patienter (n = 20) og pårørende (n = 9).
b) Nulpunktsreference

Gennemsnitlig præferencescore for individuelle genrer.

musik på operationsstuen (8,45). Af patienter, der regelmæssigt fik intravitreale injektioner, havde to ud af ti bemærket, at der var musik.

KONKLUSION OG BEGRÆNSNINGER

I december er julemusik den foretrukne af alle musikgenrer. Vi fraråder at høre denne genre hele året rundt, da sundhedssikkerheden af dette ikke er undersøgt endnu. Vores data viser, at patienterne er positive over for brugen af musik mod nervøsitet. Det lader til, at man som personale kan høre, hvad man ønsker, da kun 20% af patienterne registrerede musikken. Hver julemåned anbefales det at lade musikken flyde gennem operationsstuerne. »Det er jul, det er cool«.

KORRESPONDANCE: *Thomas Richard Johansen Forshaw.*
E-mail: thrf@regionsjaelland.dk

ANTAGET: 16. november 2017

INTERESSEKONFLIKTER: *Thomas Forshaw* er musiker. Deltagerne blev dog bevidst ikke spurgt til kvaliteten af hans sangstemme i operationsstuen.

LITTERATUR

1. Bosanquet DC, Glasbey JC, Chavez R. Making music in the operating theatre. BMJ 2014;349:g7436.
2. Moris DN, Linos D. Music meets surgery: two sides to the art of "healing". Surg Endosc 2013;27:719-23.
3. Bringman H, Giessecke K, Thorne A et al. Relaxing music as a pre-medication before surgery: a randomized controlled trial. Acta Anaesthesiol Scand 2009;53:759-64.
4. Cepeda MS, Carr DB, Lau J et al. Music for pain relief. Cochrane Database Syst Rev 2006;2:CD004843.
5. Hougaard A, Lindberg U, Arngrim N et al. Evidence of a Christmas spirit network in the brain: functional MRI study. BMJ 2015;351:h6266.